

LIETUVOS RESPUBLIKOS P R O K U R A T Ū R O S ĮSTATYMAS

1994 m. spalio 13 d. Nr. I-599
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2003 m. gegužės 1 d.:

Nr. [IX-1518](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 42-1919 (2003-05-01)

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymas nustato Lietuvos Respublikos prokuratūros (toliau – prokuratūra) statusą, funkcijas, sandarą, veiklos pagrindus ir kontrolę, darbo organizavimo pagrindus, taip pat Lietuvos Respublikos prokurorų (toliau – prokurorai) statusą, kompetenciją, teises ir pareigas, tarnybos eigą, skatinimo bei tarnybinės atsakomybės sąlygas, socialines garantijas, asmens apsaugos priemonių tvarkymo ir naudojimo sąlygas.

ANTRASIS SKIRSNIS PROKURATŪROS STATUSAS, SANDARA, FUNKCIJOS IR VEIKLOS PAGRINDAI

2 straipsnis. Prokuratūra, jos statusas ir funkcijos

1. Prokuratūra yra valstybės institucija, atliekanti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, šiame Įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytas funkcijas. Prokuratūra padeda užtikrinti teisėtumą ir teismui vykdyti teisingumą.

2. Prokuratūra įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka:

- 1) organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja;
- 2) atlieka ikiteisminį tyrimą ar atskirus ikiteisminio tyrimo veiksmus;
- 3) kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiklą baudžiamajame procese;
- 4) palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose;
- 5) kontroliuoja nuosprendžių pateikimą vykdyti ir jų vykdymą;
- 6) koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas;
- 7) gina viešąjį interesą;
- 8) pagal kompetenciją nagrinėja asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus;
- 9) dalyvauja rengiant ir įgyvendinant nacionalines ir tarptautines nusikalstamų veikų prevencijos programas;
- 10) dalyvauja teisėkūros procese;
- 11) atlieka kitas įstatymų nustatytas funkcijas.

3 straipsnis. Prokuratūros veiklos teisiniai pagrindai

1. Prokuratūra savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo Įstatymu, kitais teisės aktais bei Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis (toliau – tarptautinės sutartys).

2. Prokuroras sprendimus priima savarankiškai ir vienvaldiškai, vadovaudamasis įstatymais ir protingumo principu, gerbdamas asmens teises ir laisves, laikydamasis nekaltumo prezumpcijos, taip pat principo, kad įstatymui, valstybės institucijoms ir pareigūnams visi asmenys yra lygūs nepaisant asmens socialinės ir šeiminės padėties, pareigų, užsiėmimo, įsitikinimų, pažiūrų, kilmės, rasės, lyties, tautybės, kalbos, tikėjimo ir išsilavinimo.

3. Teisėti prokuroro reikalavimai ir nutarimai yra privalomi visoms valstybės, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, pareigūnams, tarnautojams ir darbuotojams, fiziniams bei juridiniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos valstybės teritorijoje. Šie subjektai už prokuroro reikalavimų ir nutarimų nevykdymą atsako pagal įstatymus.

4. Prokuroro veiksmai ir sprendimai įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiami aukštesniajam prokurorui ir teismui.

5. Dėl neteisėtų prokurorų veiksmų ar neveikimo asmenims atsiradusi žala atlyginama Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo įstatymo arba Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4 straipsnis. Prokuratūros veiklos kontrolė

1. Prokuratūrai vadovauja Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras (toliau – generalinis prokuroras). Už prokuratūros veiklą jis atsiskaito Respublikos Prezidentui ir Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Prokuratūros veiklos prioritetus nustato ir prokuratūros parlamentinę kontrolę atlieka Lietuvos Respublikos Seimas.

3. Prokurorų proceso veiklą kontroliuoja aukštesnysis prokuroras ir teismas. Aukštesnysis prokuroras ir teismas nustato prokurorų padarytus proceso įstatymų pažeidimus ir panaikina neteisėtus sprendimus.

4. Generalinės prokuratūros, teritorinių prokuratūrų ūkinę ir finansinę veiklą kontroliuoja generalinis prokuroras (jo įgalioti prokurorai), Valstybės kontrolė ir kitos įgaliotos valstybės institucijos.

5. Generalinis prokuroras apie prokuratūros veiklą teikia informaciją Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir visuomenei.

5 straipsnis. Prokuratūros tarptautinis bendradarbiavimas

1. Prokuratūra įstatymų ir tarptautinių sutarčių nustatytais pagrindais ir tvarka užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms institucijoms rengia, teikia ir vykdo jų teisinės pagalbos prašymus.

2. Prokuratūra užsienio valstybių įstaigų ir tarptautinių institucijų prašymus gauna per Generalinę prokuratūrą. Teritorinėse prokuratūrose tiesiogiai gauti užsienio valstybių įstaigų ar tarptautinių institucijų prašymai vykdomi gavus Generalinės prokuratūros leidimą.

3. Prokuratūra bendradarbiauja su užsienio valstybių prokuratūromis, kitomis valstybinėmis įstaigomis ar visuomeninėmis organizacijomis, dalyvauja tarptautinių institucijų veikloje.

6 straipsnis. Prokuratūros sandara

1. Prokuratūrą sudaro Generalinė prokuratūra ir teritorinės prokuratūros.

2. Teritorinės prokuratūros yra:

- 1) apygardų prokuratūros;
- 2) apylinkių prokuratūros.

7 straipsnis. Generalinė prokuratūra

1. Generalinę prokuratūrą sudaro departamentai ir skyriai. Generalinei prokuratūrai vadovauja generalinis prokuroras ir generalinio prokuroro pavaduotojai pagal kompetenciją.

2. Generalinės prokuratūros departamentui vadovauja departamento vyriausiasis prokuroras, skyriui – skyriaus vyriausiasis prokuroras.

3. Generalinėje prokuratūroje sudaroma patariamoji institucija – Lietuvos Respublikos prokuratūros kolegija (toliau – kolegija). Kolegijos pirmininkas yra generalinis prokuroras, jos nariai – generalinio prokuroro pavaduotojai ir apygardų vyriausieji prokurorai. Į kolegiją nariais generalinio prokuroro sprendimu gali būti įtraukti ir kiti prokurorai. Į kolegijos posėdį gali būti kviečiami teisėjai, teisėsaugos ir kitų valstybės institucijų vadovai ar jų įgalioti atstovai.

4. Kolegijos sudėtį ir veiklos nuostatus įsakymu tvirtina generalinis prokuroras.

5. Generalinė prokuratūra yra viešasis juridinis asmuo. Ji turi atsiskaitomąją sąskaitą banke, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir pavadinimu „Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra“.

6. Generalinės prokuratūros buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

8 straipsnis. Generalinės prokuratūros funkcijos

Generalinė prokuratūra:

- 1) vadovauja teritorinėms prokuratūroms ir kontroliuoja jų veiklą;

- 2) formuoja vienodą nusikalstamų veikų ikiteisminio tyrimo ir baudžiamojo proceso veiksmų kontrolės praktiką;
- 3) atlieka ikiteisminį tyrimą ir palaiko valstybinį kaltinimą itin svarbiose baudžiamosiose bylose;
- 4) organizuoja centrinėse ikiteisminio tyrimo įstaigose atliekamą ikiteisminį tyrimą, jam vadovauja ir kontroliuoja šių įstaigų pareigūnų atliekamus baudžiamojo proceso veiksmus;
- 5) formuoja vienodą valstybinio kaltinimo baudžiamosiose bylose palaikymo praktiką ir dalyvauja nagrinėjant bylas apeliacine bei kasacine tvarka;
- 6) koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas;
- 7) gina viešąjį interesą ir formuoja vienodą prokurorų veiklos praktiką šioje srityje;
- 8) organizuoja prokurorų profesinį rengimą, kvalifikacijos kėlimą ir teikia jiems metodinę pagalbą;
- 9) tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka susižino su užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis institucijomis;
- 10) rūpinasi prokuratūros finansiniu, materialiniu aprūpinimu, taip pat prokurorų socialinėmis garantijomis;
- 11) analizuoja prokuratūros veiklą ir tvarko prokuratūros statistinius duomenis;
- 12) atlieka kitas įstatymų bei tarptautinių sutarčių nustatytas funkcijas.

9 straipsnis. Teritorinės prokuratūros ir jų funkcijos

1. Teritorinės prokuratūros steigia, reorganizuoja ir likviduoja, jų statusą, struktūrą, kompetenciją ir veiklos teritorijas, atsižvelgdamas į įstatymų nustatytas apygardų ir apylinkių teismų veiklos teritorijas, nustato generalinis prokuroras.
2. Teritorinei prokuratūrai vadovauja teritorinės prokuratūros vyriausiasis prokuroras.
3. Apygardų prokuratūros pagal kompetenciją:
 - 1) organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja;
 - 2) atlieka ikiteisminį tyrimą;
 - 3) kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiklą baudžiamajame procese;
 - 4) palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose;
 - 5) dalyvauja apeliacine tvarka nagrinėjant baudžiamąsias bylas;
 - 6) kontroliuoja nuosprendžių pateikimą vykdyti ir jų vykdymą;
 - 7) koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas;
 - 8) gina viešąjį interesą;
 - 9) įstatymų ir tarptautinių sutarčių nustatytais pagrindais ir tvarka užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms institucijomis rengia ir vykdo jų teisinės pagalbos prašymus;
 - 10) atlieka kitas prokuratūros funkcijas.
4. Apylinkių prokuratūros pagal kompetenciją:
 - 1) organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja;
 - 2) atlieka ikiteisminį tyrimą;
 - 3) kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiklą baudžiamajame procese;
 - 4) palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose;
 - 5) kontroliuoja nuosprendžių pateikimą vykdyti ir jų vykdymą;
 - 6) koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas;
 - 7) gina viešąjį interesą;
 - 8) įstatymų ir tarptautinių sutarčių nustatytais pagrindais ir tvarka vykdo užsienio valstybių įstaigų ir tarptautinių institucijų teisinės pagalbos prašymus;
 - 9) atlieka kitas prokuratūros funkcijas.

10 straipsnis. Generalinio prokuroro sudaromos komisijos

1. Asmenų atrankai į tarnybą prokuratūroje atlikti sudaroma Pretendentų atrankos komisija (toliau – Atrankos komisija).
2. Atrankos komisija sudaroma trejiems metams iš penkių prokurorų, turinčių didelius administracinius gebėjimus. Į Atrankos komisiją vieną prokurorą pasiūlo generalinis prokuroras, po du – Prokurorų atestacijos komisija (toliau – Atestacijos komisija) ir kolegija.

3. Pretendentų į prokurorus profesiniam pasirengimui įvertinti sudaroma Pretendentų egzaminų komisija (toliau – Egzaminų komisija).

4. Egzaminų komisija sudaroma trejiems metams iš septynių asmenų. Po vieną prokurorą, turintį ne mažesnę kaip septynerių metų tarnybos prokuroru stažą, pasiūlo Atestacijos komisija, kolegija ir generalinis prokuroras. Po vieną teisėją pasiūlo Teismų tarybos pirmininkas ir teisingumo ministras. Du komisijos nariai skiriami iš universitetų, kuriuose suteikiamas teisės magistro arba teisininko profesinis kvalifikacinis laipsnis, pasiūlytų teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį turinčių asmenų.

5. Prokurorų etikos kodekso pažeidimams nagrinėti ir vertinti sudaroma Prokurorų etikos komisija (toliau – Etikos komisija).

6. Etikos komisija sudaroma trejiems metams iš penkių prokurorų, turinčių ne mažesnę kaip septynerių metų tarnybos prokuroru stažą ir autoritetą prokuratūroje. Į šią komisiją po vieną prokurorą pasiūlo Atrankos komisija, Atestacijos komisija, generalinis prokuroras ir du prokurorus – kolegija.

7. Prokurorų tarnybai, kvalifikacijai ir tinkamumui eiti pareigas vertinti sudaroma Atestacijos komisija.

8. Atestacijos komisija sudaroma trejiems metams iš septynių prokurorų, turinčių ne mažesnę kaip septynerių metų tarnybos prokuroru stažą. Į šią komisiją bendru sutarimu po du prokurorus pasiūlo apygardų vyriausieji prokurorai ir apylinkių vyriausieji prokurorai, tris prokurorus – generalinio prokuroro pavaduotojai.

9. Prokuroras gali būti tik vienos iš šiame straipsnyje nurodytų komisijų narys.

10. Atrankos, Egzaminų, Etikos, Atestacijos komisijų sudėtį ir veiklos nuostatus įsakymu tvirtina generalinis prokuroras.

TREČIASIS SKIRSNIS

PROKURORŲ STATUSAS IR KOMPETENCIJA

11 straipsnis. Prokurorų statusas ir nepriklausomumas

1. Prokuroras yra asmuo, paskirtas į prokuroro pareigas šio Įstatymo nustatyta tvarka. Prokuroro – valstybės pareigūno statusą nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymai ir tarptautinės sutartys.

2. Atlikdamas savo funkcijas, prokuroras yra nepriklausomas ir klauso tik Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų.

3. Valstybės, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, jų pareigūnams ir tarnautojams, politinėms partijoms ir politikams, visuomeninėms organizacijoms ir visuomenės informavimo priemonėms, kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims draudžiama duoti prokuratūrai įstatymuose nenustatytų pavedimų ar įpareigojimų arba kitaip kištis į prokurorų veiklą.

4. Mėginimas paveikti prokurorą siekiant, kad jis priimtų neteisėtą sprendimą, yra kišimasis į prokuroro veiklą ir užtraukia atsakomybę pagal įstatymus.

5. Mitingai, piketai, kitos akcijos prokuratūros patalpose, taip pat prie prokuratūros pastatų arčiau, negu nustatyta Susirinkimų įstatyme, draudžiami.

6. Asmenims, išskyrus prokurorus ir prokuratūros personalą, filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus prokuratūros patalpose galima tik turint Generalinės prokuratūros ar teritorinės prokuratūros vadovo leidimą.

12 straipsnis. Prokurorų neliečiamumas

1. Inicijuoti tyrimą dėl generalinio prokuroro padarytos nusikalstamos veikos gali tik Respublikos Prezidentas, Seimo sutikimu nušalinęs jį nuo pareigų.

2. Pradėti ikiteisminį tyrimą dėl generalinio prokuroro pavaduotojo padarytos nusikalstamos veikos gali tik generalinis prokuroras, apie tai pranešęs Respublikos Prezidentui.

3. Pradėti ikiteisminį tyrimą dėl prokuroro padarytos nusikalstamos veikos gali tik generalinis prokuroras.

4. Įeiti į prokuroro gyvenamąsias, tarnybines ir kitas patalpas, daryti jose arba prokuroro asmeniniame ar tarnybiniame automobilyje arba kitoje asmeninėje transporto priemonėje apžiūrą, kratą ar poėmį, taip pat atlikti prokuroro asmens apžiūrą ar kratą, jam priklausančių daiktų ir dokumentų apžiūrą ar poėmį galima tik prokuroro sutikimu arba jei generalinis prokuroras pradėjo ikiteisminį

tyrimą dėl prokuroro padarytos nusikalstamos veikos. Ši nuostata netaikoma, kai prokuroras yra užkluptas darantis nusikalstamą veiką ar tuoj po jos.

5. Prokurorui negali būti Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka taikomas administracinis sulaikymas, asmens apžiūra, daiktų patikrinimas, daiktų bei dokumentų poėmis, prokuroras negali būti patrauktas administracinėn atsakomybėn. Jei prokuroro padaryta veika turi administracinio teisės pažeidimo požymių, dokumentai perduodami generaliniam prokurorui, kad šis atliktų tarnybinį patikrinimą dėl tarnybinio nusižengimo ar prokuroro vardą žeminančio poelgio.

6. Prokuroras, sulaikytas be prokuroro pažymėjimo, turi būti nedelsiant paleistas, kai nustatomas jo statusas. Ši nuostata netaikoma, kai prokuroras yra užkluptas darantis nusikalstamą veiką ar tuoj po jos arba kai dėl jo padarytos nusikalstamos veikos yra pradėtas ikiteisminis tyrimas.

13 straipsnis. Prokurorų įgaliojimai Lietuvos Respublikos teritorijoje

1. Atlikdami savo funkcijas, prokurorai turi įgaliojimus veikti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Generalinės prokuratūros prokurorai turi prokuroro įgaliojimus veikti visuose teismuose.

3. Teritorinės prokuratūros prokurorai turi prokuroro įgaliojimus veikti teismuose pagal generalinio prokuroro ar jo pavaduotojo nustatytą kompetenciją.

14 straipsnis. Prokurorų pavaldumas

1. Generalinio prokuroro (jo pavaduotojo), teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) įsakymai, potvarkiai, nurodymai, kiti norminiai aktai, nustatantys proceso veiklos ir tarnybos organizavimo tvarką, prokurorams privalomi.

2. Prokurorai apie Generalinės prokuratūros ar teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) įsakymą, kitą norminį aktą, aukštesniojo prokuroro priimtą proceso sprendimą, prieštaraujančius įstatymams, privalo pranešti generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui).

3. Prokurorai, nesutikdami su generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) įsakymu ar kitu norminiu aktu, įstatymų nustatyta tvarka gali jį apskųsti teismui.

15 straipsnis. Aukštesnysis prokuroras

1. Aukštesniojo prokuroro statusą ir proceso veiklą nustato proceso įstatymai, šis Įstatymas ir Prokuratūros ir prokurorų kompetencijos nuostatai (toliau – Kompetencijos nuostatai).

2. Prokurorui vykdant proceso įstatymus, aukštesnysis prokuroras yra:

1) apylinkės prokuratūros prokurorui – apylinkės vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas);

2) apygardos prokuratūros prokurorui – apygardos vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas);

3) apylinkės vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui) – apygardos vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas);

4) apygardos vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui), Generalinės prokuratūros prokurorui – Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas);

5) Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui) – generalinis prokuroras (jo pavaduotojas).

3. Aukštesnysis prokuroras negali nurodyti prokurorui, kokį proceso nutarimą priimti. Prokuroras turi teisę reikalauti, kad aukštesnysis prokuroras nurodymus dėl proceso sprendimų, kurie neįforminami nutarimais, duotų raštu.

4. Prokuroro priimtą proceso nutarimą gali panaikinti aukštesnysis prokuroras, priimdamas motyvuotą nutarimą.

5. Proceso dalyviai, nesutikdami su aukštesniojo prokuroro priimtu proceso sprendimu, gali įstatymų nustatyta tvarka sprendimą apskųsti teismui.

16 straipsnis. Ikiteisminis tyrimas, valstybinis kaltinimas ir nuosprendžių vykdymo kontrolė

1. Prokurorai pagal kompetenciją atlieka ir organizuoja ikiteisminį tyrimą, jam vadovauja, kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų proceso veiklą, palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose, kontroliuoja nuosprendžių pateikimo vykdyti ir jų vykdymą Baudžiamojo kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso, Bausmių vykdymo kodekso ir šio Įstatymo nustatyta tvarka.

2. Prokurorams ir ikiteisminio tyrimo pareigūnams generalinio prokuroro patvirtintos rekomendacijos ir kiti teisės norminiai aktai, formuojantys ikiteisminio tyrimo, valstybinio kaltinimo ir nuosprendžių vykdymo kontrolės praktiką, yra privalomi.

17 straipsnis. Ikiteisminio tyrimo veiksmų koordinavimas

1. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojai) ir teritorinių prokuratūrų vyriausieji prokurorai pagal kompetenciją koordinuoja nusikalstamų veikų ikiteisminio tyrimo veiksmus.

2. Ikiteisminio tyrimo įstaigų vadovai dalyvauja prokuroro pagal kompetenciją rengiamuose koordinaciniuose pasitarimuose.

18 straipsnis. Nusikalstamų veikų prevencija

Prokurorai turi teisę dalyvauti rengiant ir įgyvendinant nacionalines ir tarptautines nusikalstamų veikų prevencijos programas, taip pat suinteresuotoms valstybės institucijoms teikti su tuo susijusią informaciją ir pasiūlymus.

19 straipsnis. Viešojo intereso gynimas

1. Prokurorai, nustatę asmens, visuomenės, valstybės teisių ir teisėtų interesų pažeidimą, viešąjį interesą gina įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka pagal asmens, valstybės ar savivaldybių institucijos arba įstaigos pranešimą, pasiūlymą, pareiškimą, skundą arba savo iniciatyva, taip pat ir tais atvejais, kai kitų institucijų pareigūnai, tarnautojai ar jiems prilyginti asmenys, privalantys ginti šį interesą, nesiėmė priemonių pažeidimams pašalinti.

2. Prokurorai, turėdami pagrindą manyti, kad pažeisti teisės aktų reikalavimai, gindami viešąjį interesą turi įgaliojimus:

- 1) kreiptis į teismą su ieškiniu, pareiškimu, prašymu;
 - 2) prašyti iš asmenų dokumentų ir informacijos;
 - 3) pavesti valstybės institucijų, įstaigų vadovams ir pareigūnams atlikti patikrinimus ir revizijas;
 - 4) kviešti asmenis ir gauti jų paaiškinimus;
 - 5) dalyvauti teismo procese, kai nagrinėjamos civilinės bylos, civiliniai ieškiniai, prokuroro pareikšti baudžiamosiose bylose, administracinės bylos, ir apskūsti tose bylose priimtus teismo sprendimus, nutartis, nutarimus;
 - 6) priimti nutarimus dėl fizinių asmenų iškeldinimo iš gyvenamųjų patalpų;
 - 7) nutarimu įspėti valstybės pareigūną, valstybės tarnautoją ar jiems prilygintą asmenį, kad nedarytų teisės pažeidimų;
 - 8) nutarimu reikalauti atlikti valstybės pareigūno, valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiklos tarnybinį patikrinimą ir pasiūlyti patraukti juos drausminėn ar tarnybinėn atsakomybėn;
 - 9) nutarimu perduoti tyrimo medžiagą nagrinėti administracine tvarka, kai ikiteisminis tyrimas nutraukiamas, tačiau yra duomenų apie asmens padarytą administracinį teisės pažeidimą.
3. Prokurorai Baudžiamojo proceso kodekso nustatytais atvejais gali nutarimu reikalauti pradėti baudžiamąjį procesą.
4. Valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose teisme palaikantys prokurorai, gindami viešąjį interesą, privalo pareikšti civilinį ieškinį, jeigu šis nepareikštas, kai dėl nusikalstamos veikos padaryta žalos valstybei arba asmeniui, kuris dėl nepilnametystės, ligos, priklausomybės nuo kaltinamojo ar dėl kitų priežasčių negali teisme ginti savo teisių ar teisėtų interesų.

20 straipsnis. Kitos prokurorų pareigos ir teisės

1. Prokurorai privalo:
 - 1) būti ištikimi Lietuvos valstybei ir Lietuvos Respublikos konstitucinei santvarkai;
 - 2) gerbti ir ginti asmens teises ir laisves;
 - 3) nešališkai atlikti savo funkcijas;
 - 4) tinkamai ir laiku atlikti užduotis ar pavedimus;
 - 5) pranešti aukštesniajam prokurorui apie neteisėtus prašymus ar pavedimus, kilusius ar galimus viešųjų ir privačių interesų konfliktus;
 - 6) laikytis Prokurorų etikos kodekso;

7) saugoti įslaptintą informaciją, nesinaudoti ir neleisti kitiems asmenims naudotis tarnybine ar kita konfidencialia informacija kitaip, negu nustato įstatymai;

8) kelti savo kvalifikaciją.

2. Prokurorai turi teisę:

1) nutarimu iškelti ikiteisminio tyrimo pareigūnui drausmės bylą;

2) pranešti asmenims, kurie pagal Teismų įstatymą atlieka teismų administracinės veiklos priežiūrą, apie atvejus, kai teismas nesiima reikiamų priemonių bylai tinkamai išnagrinėti.

3. Teritorinių prokuratūrų vyriausieji prokurorai turi teisę dalyvauti apskričių viršininkų ir savivaldybių institucijų posėdžiuose.

4. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojai) turi teisę dalyvauti rengiamuose Seimo, Respublikos Prezidento ir Vyriausybės posėdžiuose, siūlyti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato pirmininkui nagrinėti įstatymų ir kitų teisės aktų taikymo teismuose praktiką, dalyvauti nagrinėjant šiuos klausimus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiuose ir pareikšti savo nuomonę.

5. Prokurorų proceso teisės ir pareigas nustato proceso įstatymai ir šis Įstatymas.

6. Kitos prokurorų teisės ir pareigos bei kompetencija atliekant pavestas prokuratūros funkcijas nustatomos generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) leidžiamuose norminiuose aktuose ir Kompetencijos nuostatuose.

21 straipsnis. Prokurorų visuomeninė veikla

1. Prokurorai, tenkindami savo profesinius, kultūrinius ir socialinius poreikius, gali jungtis į profesines sąjungas ir visuomenines organizacijas.

2. Prokuratūroje draudžiama politinių partijų ir politinių organizacijų veikla. Prokurorai negali būti politinių partijų, politinių organizacijų nariai, rėmėjai ir dalyvauti jų veikloje ar kitaip pažeisti politinio neutralumo principą.

3. Prokurorams draudžiama streikuoti ir rengti piketus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS PROKURATŪROS VADOVAI

22 straipsnis. Generalinio prokuroro, jo pavaduotojų skyrimo ir atleidimo tvarka

1. Generaliniu prokuroru ir jo pavaduotoju gali būti skiriamas asmuo, kuris yra ne jaunesnis kaip 35 metų, nepriekaištingos reputacijos, moka valstybinę lietuvių kalbą, turi Lietuvos Respublikos pilietybę, turi aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą ir yra įgijęs teisės magistro ar teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį, ne mažesnį kaip dešimties metų tarnybos prokuroru ar teisėjo darbo stažą arba ne mažesnį kaip dešimties metų teisinio pedagoginio darbo turint teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį stažą.

2. Generalinį prokurorą septyneriems metams skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas Seimo pritarimu.

3. Generalinio prokuroro pavaduotojus septyneriems metams skiria ir iš pareigų atleidžia Respublikos Prezidentas generalinio prokuroro teikimu.

4. Generalinis prokuroras ir jo pavaduotojai, prieš pradėdami eiti pareigas, prisiekia Lietuvos valstybei perskaitydami šio Įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodytą tekstą. Generalinio prokuroro ir jo pavaduotojų priesaiką priima Respublikos Prezidentas.

5. Generalinis prokuroras ir jo pavaduotojas atleidžiami iš pareigų, kai:

1) atsistatydina;

2) pasibaigia įgaliojimų laikas arba sulaukia senatvės pensijos amžiaus;

3) dėl sveikatos būklės nebegali eiti pareigų;

4) išrenkamas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeliamas į kitą darbą;

5) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;

6) savo poelgiu sulaužo priesaiką;

7) jam įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis.

23 straipsnis. Generalinio prokuroro ir jo pavaduotojų tarnybos ypatumai

1. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojas), vykdydamas proceso įstatymus, prokurorams yra aukštesnysis prokuroras.

2. Generalinis prokuroras Generalinės prokuratūros, teritorinių prokuratūrų, generalinio prokuroro ir jo pavaduotojų, prokurorų kompetenciją nustato įsakymu patvirtindamas Kompetencijos nuostatus.

3. Generaliniam prokurorui ir jo pavaduotojams netaikomos šio Įstatymo 25 straipsnio 1 dalies, 26 straipsnio, 30 straipsnio 3 dalies, 31–34, 36, 37 straipsnių, 39 straipsnio 3 dalies, 40–44 straipsnių, 45 straipsnio 1–6 dalių, 46, 48 straipsnių ir 53 straipsnio 2 dalies nuostatos.

PENKTASIS SKIRSNIS

PRIĖMIMAS Į TARNYBĄ PROKURATŪROJE

24 straipsnis. Prokurorai ir prokuratūros personalas

1. Prokurorų tarnybos sąlygas ir tvarką nustato šis ir kiti įstatymai. Prokurorams netaikomas Valstybės tarnybos įstatymas.

2. Prokuratūros personalą sudaro:

1) prokuratūros valstybės tarnautojai: vyriausiojo prokuroro padėjėjai, prokuroro padėjėjai, vyriausieji specialistai, vyresnieji specialistai, specialistai ir kiti valstybės tarnautojai;

2) darbuotojai.

3. Prokuratūros valstybės tarnautojų tarnybos sąlygas ir tvarką nustato Valstybės tarnybos įstatymas.

4. Prokuratūros darbuotojų darbo sąlygas ir tvarką nustato Darbo kodeksas ir kiti darbo santykius reglamentuojantys teisės aktai.

25 straipsnis. Priėmimo į tarnybą prokuratūroje ir skyrimo į prokuroro pareigas reikalavimai

1. Asmuo gali būti priimtas į tarnybą prokuratūroje ir paskirtas į prokuroro pareigas, jei jis yra nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, mokantis valstybinę lietuvių kalbą, turi aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą ir yra įgijęs teisės magistro ar teisininko profesinį kvalifikacinį laipsnį arba teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį, išlaikė pretendentų į prokurorus egzaminą ir turi Atrankos komisijos teikimą.

2. Užsienio mokymo įstaigose asmens įgytas išsilavinimas pripažįstamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Laikoma, kad asmuo yra nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis nepiktnaudžiauja alkoholiu, nevartoja narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų, nėra įsiteisėjęs teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs nusikalstamą veiką, nebuvo atleistas iš tarnybos ar darbo už šiurkštų drausmės pažeidimą arba nuo jo atleidimo yra praėję penkeri metai ir jo elgesys atitinka Prokurorų etikos kodekso nuostatas.

4. Asmuo negali būti priimtas į tarnybą prokuratūroje ir eiti prokuroro pareigas, jeigu:

1) jis neatitinka priėmimo į tarnybą prokuratūroje reikalavimų;

2) jo tarnyba prokuratūroje sukeltų viešųjų ir privačių interesų konfliktą;

3) tarp jo ir prokuratūroje tarnaujančių jo sutuoktinio, artimojo giminaičio ar svainystės ryšiais susijusio asmens būtų tiesioginis pavaldumas;

4) tai draudžia įstatymai.

26 straipsnis. Priėmimo į tarnybą prokuratūroje ir skyrimo į prokuroro pareigas tvarka

1. Į tarnybą prokuratūroje asmenys priimami vadovaujantis savanoriškumo ir atrankos principais. Į Prokurorų pareigybių sąrašą esančias pareigas asmenį įsakymu skiria generalinis prokuroras, remdamasis Atrankos komisijos teikimu.

2. Prokurorų pareigybių sąrašą tvirtina generalinis prokuroras.

3. Asmuo, pateikęs prašymą tarnauti prokuroru, privalo:

1) pateikti duomenis ir dokumentus, patvirtinančius, kad jis atitinka priėmimo į tarnybą prokuratūroje reikalavimus;

2) pasitikrinti sveikatą ir pateikti medicinos komisijos išvadą dėl tinkamumo eiti prokuroro pareigas. Sveikatos tikrinimo tvarką ir medicininius reikalavimus nustato sveikatos apsaugos ministras, suderinęs su generaliniu prokuroru;

3) pateikti gyventojo turto ir gyventojų pajamų mokesčio deklaracijas;

- 4) išlaikyti pretendentų į prokurorus egzaminą.
4. Nuo pretendentų į prokurorus egzaminu atleidžiamas asmuo:
 - 1) išlaikęs pretendento į teisėjus egzaminą, jei nuo šio egzaminu išlaikymo nepraėjo šeši mėnesiai;
 - 2) turintis trejų metų tarnybos prokuroru ar teisėjo darbo stažą, jei nuo jo tarnybos (darbo) pabaigos nepraėjo penkeri metai;
 - 3) turintis teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį.
5. Asmuo, nesutikdamas su Egzaminų komisijos sprendimu, gali jį apskųsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.
6. Prieš pradėdamas eiti prokuroro pareigas, asmuo turi būti pasirašytinai supažindintas su Kompetencijos nuostatais.
7. Jei iki tarnybos prokuroru pradžios paaiškėja aplinkybių, dėl kurių paskirtas į prokuroro pareigas asmuo negali jų eiti, įsakymas dėl jo paskyrimo į prokuroro pareigas panaikinamas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1912](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5584 (2003-12-30)

27 straipsnis. Asmens duomenys

1. Generalinė prokuratūra turi teisę Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka tvarkyti prašymus tarnauti prokuroru pateikusių asmenų ir prokurorų asmens duomenis ir ypatingus asmens duomenis.
2. Prašymą tarnauti prokuroru pateikusio asmens duomenys, taip pat duomenys apie prokuroro priėmimą į tarnybą, jo priesaiką, paskyrimą į pareigas ir atleidimą iš tarnybos, nušalinimą nuo pareigų, skatinimą, tarnybines nuobaudas, tarnybinių asmens apsaugos priemonių išdavimą ir kiti duomenys tvarkomi Generalinėje prokuratūroje saugomoje asmens byloje pagal generalinio prokuroro patvirtintas Asmens bylos tvarkymo taisykles.

28 straipsnis. Tarnybos prokuroru stažas

1. Prokuroro tarnybos pradžia laikoma paskyrimo į prokuroro pareigas diena. Asmens, paskirto į prokuroro pareigas iki 1990 m. kovo 11 d., tarnybos pradžia laikoma jo paskyrimo į prokuroro pareigas diena.
2. Tarnybos prokuroru stažą, skaičiuojamą priimančiam asmenį į tarnybą prokuratūroje, nustatant stažuotės ir prokuroro karjeros tvarką, sudaro:
 - 1) asmens darbo teisėju ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėju stažas;
 - 2) įskaitytas asmens teisinio pedagoginio darbo turint teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį stažas;
 - 3) įskaitytas asmens tarnybos prokuroru ar darbo teisėju laikas užsienio valstybėje ar tarptautinėse institucijose.
3. Tarnybos prokuroru stažą, skaičiuojamą nustatant prokurorų atostogų trukmę, sudaro:
 - 1) šio straipsnio 2 dalyje nurodytas asmens darbo stažas;
 - 2) įskaitytas kitas asmens teisinio darbo stažas.
4. Asmens, kuris iki šio Įstatymo įsigaliojimo buvo paskirtas į respublikos prokuroro (jo pavaduotojo), miesto, rajono, tarprajoninės, transporto prokuratūros prokuroro (jo pavaduotojo, jo padėjėjo), prokuratūros stažuotojo, prokuratūros tardytojo (jo padėjėjo) pareigas, tarnybos prokuratūroje laikas yra įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą.
5. Asmens darbo (tarnybos) laikas, numatytas šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, į tarnybos prokuroru stažą įskaitomas generalinio prokuroro įsakymu remiantis Atrankos komisijos teikimu.
6. Asmuo, nesutikdamas su Atrankos komisijos teikimu, gali jį apskųsti generaliniam prokurorui, o nesutikdamas su generalinio prokuroro įsakymu dėl stažo įskaitymo, – teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

29 straipsnis. Prokurorams taikomi apribojimai

1. Prokuroras negali eiti kitų renkamų ar skiriamų pareigų ir dirbti kitose įstaigose, įmonėse bei organizacijose, išskyrus mokslinį ar pedagoginį darbą arba kūrybinę veiklą.

2. Prokuroras negali gauti kito atlyginimo, išskyrus prokuroro darbo užmokestį, atlyginimą už kūrybinę veiklą, mokslinį ar pedagoginį darbą aukštosiose mokyklose, už darbą teisės aktų projektų rengimo grupėse ir komisijose, jei šis darbas neįeina į prokuroro pareigas.

3. Prokuroras tik generalinio prokuroro sutikimu gali dirbti mokslinį ar pedagoginį darbą, dalyvauti teisės aktų projektų rengimo grupėse ar komisijose.

30 straipsnis. Prokuroro priesaika

1. Prieš pradėdamas eiti prokuroro pareigas asmuo prisiekia Lietuvos valstybei. Prisiekiantis asmuo turi teisę pasirinkti vieną iš šių priesaikų tekstų:

1) „Aš, Lietuvos Respublikos prokuroras (-ė) (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas (-a) Lietuvos valstybei, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališkas (-a), sąžiningas (-a), saugoti man patikėtas paslaptis ir gerą prokuroro vardą.

Tepadeda man Dievas.“;

2) „Aš, Lietuvos Respublikos prokuroras (-ė) (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas (-a) Lietuvos valstybei, vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, savo pareigas atlikti garbingai, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti nešališkas (-a), sąžiningas (-a), saugoti man patikėtas paslaptis ir gerą prokuroro vardą.“

2. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo.

3. Prokuroro priesaiką priima generalinis prokuroras.

4. Prokuroras prisiekia vieną kartą, jei jis nebuvo iš prokuroro pareigų atleistas.

5. Prokuroro pasirašytas vardinis priesaikos lapas saugomas jo asmens byloje.

6. Sulaužęs priesaiką, prokuroras atsako kaip padaręs tarnybinį nusižengimą ar prokuroro vardą žeminantį poelgį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-417](#), 2005-11-22, *Žin.*, 2005, Nr. 143-5179 (2005-12-08)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS PROKURORŲ TARNYBOS YPATUMAI

31 straipsnis. Prokurorų stažuotės

1. Asmuo, priimtas į tarnybą prokuratūroje ir išlaikęs pretendentų į prokurorus egzaminą, pagal prokurorų stažuotės nuostatus ir generalinio prokuroro įsakymu patvirtiną individualią stažuotės programą paskiriamas stažuotis iki dvejų metų, o asmuo, atleistas nuo šio egzamino, – stažuotis iki šešių mėnesių. Prokuroro stažuotei skiriamas vadovas.

2. Prokurorų stažuotės nuostatus įsakymu tvirtina generalinis prokuroras.

3. Prokuroras stažuotės metu eina prokuroro pareigas ir proceso sprendimų bei nutarimų projektus privalo derinti su stažuotės vadovu.

4. Pasibaigus prokuroro stažuotės terminui, jo tarnybą vertina Atestacijos komisija. Ji generaliniam prokurorui pateikia išvadą, kurioje pasiūlo:

1) prokuroro tarnybą vertinti teigiamai, pasiūlyti toliau eiti pareigas ir suteikti kvalifikacinį rangą;

2) prokuroro tarnybą vertinti neigiamai ir atleisti jį iš tarnybos;

3) prokuroro tarnybos vertinimą atidėti ir pratęsti stažuotę vieną kartą šešiems mėnesiams.

5. Atestacijos komisija, savo išvadoje siūlydama atidėti tarnybos vertinimą ir pratęsti stažuotę, gali prokurorui nustatyti individualią stažuotės programą.

6. Prokuroro stažuotės laikas įskaitomas į šio Įstatymo 28 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytą tarnybos prokuroru stažą.

32 straipsnis. Prokurorų kvalifikacijos kėlimas

1. Prokurorai privalo kelti kvalifikaciją pagal Generalinės prokuratūros parengtas mokymo programas.

2. Prokuratūra turi sudaryti sąlygas prokurorams savarankiškai kelti kvalifikaciją.

3. Mokytis į užsienį prokuratūros siuntimu išvykusiam prokurorui paliekamos jo eitos pareigos ir ne ilgiau kaip tris mėnesius mokamas jo vidutinis darbo užmokestis.

4. Prokuratūros siuntimu mokėsis ilgiau kaip tris mėnesius ir per vienerius metus nuo mokymosi pabaigos atleistas iš tarnybos prokuratūroje pagal šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–6, 9 ir 10 punktų ir 2 dalies 1–4, 6 ir 7 punktų nuostatas prokuroras privalo atlyginti dėl jo mokymosi prokuratūros turėtas išlaidas už paskutinius dvejus metus.

5. Prokuratūros išlaidų sąmatoje prokurorų stažuotėms ir kvalifikacijos kėlimui turi būti numatytos lėšos, kurios sudarytų ne mažiau kaip 3 procentus prokurorų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.

33 straipsnis. Prokurorų tarnybos vertinimas

1. Prokurorų tarnybą, kompetenciją, tinkamumą eiti prokuroro pareigas vertina Atestacijos komisija.

2. Prokuroro tarnyba, po stažuotės įvertinta teigiamai, vėliau vertinama kas penkeri metai eilinio tarnybos vertinimo metu.

3. Į vyriausiojo prokuroro pareigas skiriamam prokurorui generalinio prokuroro įsakymu skiriamas neeilinis tarnybos vertinimas. Neeilinis tarnybos vertinimas neskiriamas, jei nuo paskutinio tarnybos vertinimo nėra praėję vieneri metai.

4. Nėščios prokurorės tarnyba gali būti vertinama tik jos sutikimu.

5. Atestacijos komisija po eilinio ar neeilinio tarnybos vertinimo pateikia generaliniam prokurorui išvadą, kuriose pasiūlo:

- 1) prokuroro tarnybą vertinti teigiamai ir pasiūlyti eiti tas pačias pareigas;
- 2) prokuroro tarnybą vertinti teigiamai ir pasiūlyti jį perkelti į aukštesnes pareigas;
- 3) prokuroro tarnybą vertinti neigiamai ir pasiūlyti jį perkelti į žemesnes pareigas;
- 4) prokuroro tarnybą vertinti neigiamai ir pasiūlyti jį atleisti iš tarnybos.

6. Atestacijos komisija siūlo generaliniam prokurorui suteikti prokurorui aukštesnį, palikti tą patį arba pažeminti kvalifikacinį rangą.

7. Prokuroras Atestacijos komisijos išvadą gali apskųsti generaliniam prokurorui, o generalinio prokuroro sprendimą dėl šios išvados – teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

34 straipsnis. Prokurorų karjera

1. Karjeros siekiantis prokuroras jo sutikimu remiantis Atestacijos komisijos išvada įrašomas į Prokurorų, siekiančių karjeros, sąrašą. Į šį sąrašą įrašytas prokuroras turi pirmumo teisę skiriant į aukštesnes pareigas.

2. Prokurorų, siekiančių karjeros, sąrašas tvarkomas Generalinėje prokuratūroje generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

3. Į vyriausiojo prokuroro pareigas penkeriems metams skiriamas asmuo, kuris turi reikiamą tarnybos prokuroru stažą ir kurio profesines žinias bei administracinius gebėjimus patvirtino Atestacijos komisija.

4. Vyriausiasis prokuroras pasibaigus penkerių metų paskyrimo į šias pareigas laikotarpiui remiantis Atestacinės komisijos išvada vėl gali būti paskirtas į tas pačias pareigas.

5. Į Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) ir apygardos vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigas skiriamas asmuo, kuris turi ne mažesnę kaip septynerių metų tarnybos prokuroru ar darbo teisėju stažą, jei bent dvejus metus jis yra ėjęs Generalinės prokuratūros, apygardos prokuratūros prokuroro, apylinkės vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigas arba dirbęs apygardos teismo, apygardos administracinio teismo teisėju, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo ar Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėju, arba asmuo, kuris turėdamas teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį ne mažiau kaip septynerius metus yra dirbęs teisinį pedagoginį darbą.

6. Į Generalinės prokuratūros prokuroro, apygardos prokuratūros struktūrinio padalinio vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo), apylinkės vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigas skiriamas asmuo, kuris turi ne mažesnę kaip penkerių metų tarnybos prokuroru ar darbo teisėju stažą, arba asmuo, kuris turėdamas teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį ne mažiau kaip penkerius metus yra dirbęs teisinį pedagoginį darbą.

7. Į apygardos prokuratūros prokuroro, apylinkės prokuratūros struktūrinio padalinio vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigas skiriamas asmuo, kuris turi ne mažesnę kaip trejų metų

tarnybos prokuroru ar darbo teisėju stažą, arba asmuo, kuris turėdamas teisės krypties socialinių mokslų daktaro ar habilituoto daktaro laipsnį ne mažiau kaip trejus metus yra dirbęs teisinį pedagoginį darbą.

8. Galiojančių tarnybinių nuobaudų turintys prokurorai į aukštesnes pareigas neskiriami.

35 straipsnis. Prokurorų kvalifikaciniai rangai

1. Prokurorams suteikiami šie kvalifikaciniai rangai, žymintys jų kvalifikaciją ar einamas pareigas:

1) jaunesnysis justicijos patarėjas;

2) justicijos patarėjas;

3) vyresnysis justicijos patarėjas;

4) vyriausiasis justicijos patarėjas;

5) valstybinis justicijos patarėjas;

6) vyriausiasis valstybinis justicijos patarėjas.

2. Generaliniam prokurorui vyriausiojo valstybinio justicijos patarėjo kvalifikacinį rangą, generalinio prokuroro pavaduotojui valstybinio justicijos patarėjo kvalifikacinį rangą suteikia Respublikos Prezidentas, skirdamas juos į pareigas.

3. Prokurorui kvalifikacinį rangą suteikia generalinis prokuroras įsakymu remdamasis Atestacijos komisijos išvadamis po jo kvalifikacijos vertinimo arba skatinimo tvarka:

1) einančiam prokuroro pareigas Generalinėje prokuratūroje arba apygardos vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo), apylinkės vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pareigas – ne aukštesnį kaip vyriausiojo justicijos patarėjo kvalifikacinį rangą;

2) einančiam prokuroro pareigas teritorinėje prokuratūroje – ne aukštesnį kaip vyresniojo justicijos patarėjo kvalifikacinį rangą.

4. Pretendentų į prokurorus egzaminą laikiusiam prokurorui, kurio tarnyba po stažuotės įvertinta teigiamai, skiriant į pareigas suteikiamas jaunesniojo justicijos patarėjo kvalifikacinis rangas.

5. Galiojančią tarnybinių nuobaudą turinčiam prokurorui aukštesnis kvalifikacinis rangas nesuteikiamas.

6. Prokurorui, pakartotinai priimtam į tarnybą prokuratūroje, suteikiamas turėtas kvalifikacinis rangas, bet ne aukštesnis negu pagal pareigas nustatytasis.

36 straipsnis. Perkėlimas į kitas pareigas

1. Prokuroras generalinio prokuroro įsakymu gali būti perkeltas į aukštesnes, lygiavertes ar žemesnes pareigas.

2. Prokuroras į aukštesnes pareigas gali būti perkeltas:

1) jo sutikimu;

2) tarnybinio būtinumo atvejais – ne ilgiau kaip šešiams mėnesiams per trejus metus;

3) pagal Atestacijos komisijos išvadą.

3. Prokuroras į lygiavertes pareigas gali būti perkeltas:

1) jo prašymu ar sutikimu;

2) kai dėl prokuratūros darbo organizavimo pakeitimų panaikinamos jo pareigos;

3) tarnybinio būtinumo atvejais – ne ilgiau kaip šešiams mėnesiams per trejus metus;

4) dėl sveikatos būklės (remiantis medicinos komisijos išvada).

4. Prokuroras į žemesnes pareigas gali būti perkeltas:

1) jo prašymu ar sutikimu;

2) kai dėl prokuratūros darbo organizavimo pakeitimų panaikinamos jo pareigos ir nėra galimybių perkelti jį į lygiavertes pareigas;

3) dėl sveikatos būklės (remiantis medicinos komisijos išvada), jei nėra galimybės perkelti į lygiavertes pareigas;

4) tarnybinio būtinumo atvejais – ne ilgiau kaip šešiams mėnesiams per trejus metus;

5) kai yra Atestacijos komisijos išvada, konstatuojanti, kad tas prokuroras netinka eiti pareigas;

6) kai jam paskirta tarnybinė nuobauda – perkėlimas į žemesnes pareigas.

5. Nėščią prokurorę perkelti į kitas pareigas be jos sutikimo, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 3 punkte ir 4 dalies 5, 6 punktuose nustatytus atvejus, draudžiama.

6. Prokurorą, kuris vienas augina vaiką iki trejų metų, perkelti į kitas pareigas be jo sutikimo, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 3 punkte, 3 dalies 4 punkte ir 4 dalies 3, 5, 6 punktuose nustatytus atvejus, draudžiama.

7. Generalinio prokuroro įsakyme dėl prokuroro perkėlimo į kitas pareigas turi būti nurodytas perkėlimo pagrindas.

37 straipsnis. Pavedimas atlikti kitas funkcijas

1. Generalinis prokuroras, jo pavaduotojas, teritorinės prokuratūros vyriausiasis prokuroras tarnybinio būtinumo atvejais gali laikinai pavesti prokurorui be jo sutikimo toje pačioje prokuratūroje atlikti bet kokias jo kvalifikaciją atitinkančias prokuroro funkcijas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas pavedimas yra laikinas ir negali trukti ilgiau kaip šešis mėnesius per trejus tarnybos prokuratūroje metus.

38 straipsnis. Prokurorų profesinė etika ir elgesys

1. Prokurorai tarnybos ir ne tarnybos metu turi laikytis Prokurorų etikos kodekso. Šį kodeksą tvirtina generalinis prokuroras kolegijos patarimu.

2. Prokurorų etikos kodekso pažeidimus tiria Etikos komisija. Ši komisija pateikia siūlymą dėl tarnybinės nuobaudos Prokurorų etikos kodeksą pažeidusiam prokurorui taikymo.

SEPTINTASIS SKIRSNIS PROKURORŲ SKATINIMAS, TARNYBINIAI NUSIŽENGIMAI IR ATSAKOMYBĖ

39 straipsnis. Prokurorų skatinimas

1. Už pavyzdingą tarnybinių pareigų atlikimą ar pasižymėjimą tarnyboje prokurorai gali būti skatinami:

1) padėka;

2) prokuroro garbės arba kitu pasižymėjimo ženklu;

3) vienkartinė (iki penkių minimalių gyvenimo lygių dydžio) pinigine išmoka;

4) vardine dovana (iki penkių minimalių gyvenimo lygių dydžio vertės);

5) suteikiant aukštesnį kvalifikacinį rangą;

6) įteikiant vardinį ginklą.

2. Už ypatingus nuopelnus Lietuvos valstybei prokuroras gali būti teikiamas valstybės apdovanojimui gauti.

3. Prokuroras skatinamas šio Įstatymo ir generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

4. Galiojančią tarnybinių nuobaudą turintis prokuroras neskatinamas ir neteikiamas valstybės apdovanojimui gauti.

40 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

Prokurorui už įstatymų pažeidimus, tarnybinius nusižengimus arba prokuroro vardą žeminančius poelgius gali būti skiriamos šios tarnybinės nuobaudos:

1) pastaba;

2) papeikimas;

3) kvalifikacinio rango pažeminimas;

4) perkėlimas į žemesnes pareigas;

5) atleidimas iš tarnybos.

41 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos skyrimo tvarka

1. Prokurorui tarnybinė nuobauda skiriama generalinio prokuroro įsakymu šio Įstatymo ir generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

2. Prokurorui tarnybinė nuobauda skiriama ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo tarnybinio patikrinimo išvados dėl prokuroro padaryto įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo arba prokuroro vardą žeminančio poelgio pateikimo generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui) dienos.

3. Tarnybinis patikrinimas atliekamas, kai prokuroro veika turi įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo arba prokuroro vardą žeminančio poelgio požymių, taip pat kai prokuroras nušalinamas

nuo pareigų, jei panaudojo šaunamąjį ginklą arba remiantis Generalinės prokuratūros ar teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro tarnybiniu pranešimu.

4. Tarnybinis patikrinimas pradedamas nedelsiant, kai gaunama generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) rezoliucija pradėti tarnybinį patikrinimą, ir atliekamas ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų šio Įstatymo ir generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

5. Prokuroras tarnybinio patikrinimo metu turi pateikti rašytinį paaiškinimą. Tarnybinė nuobauda gali būti skiriama, nors prokuroras nepateikia rašytinio paaiškinimo arba atsisako jį pateikti.

6. Prokurorui tarnybinė nuobauda gali būti paskirta, jei nuo įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo arba prokuroro vardą žeminančio poelgio padarymo dienos nepraėjo šeši mėnesiai.

7. Prokurorui, kuris padarė proceso įstatymų normų pažeidimą atlikdamas savo funkcijas (tai yra: priėmė neteisėtą sprendimą, atliko neteisėtą ikiteisminio tyrimo veiksmą, per įstatymų nustatytą terminą nepriėmė būtino sprendimo ar neatliko būtino ikiteisminio tyrimo veiksmo), tarnybinė nuobauda gali būti paskirta, jei nuo pažeidimo padarymo dienos nepraėjo trisdešimt šeši mėnesiai.

8. Prokuroro dėl laikino nedarbingumo ar atostogų nebūtas tarnyboje laikas į tarnybinės nuobaudos skyrimo terminą neįskaitomas.

9. Už vieną įstatymo pažeidimą, tarnybinį nusižengimą arba prokuroro vardą žeminantį poelgį skiriama viena tarnybinė nuobauda.

10. Jei prokuroras padarė įstatymo pažeidimą, tarnybinė nuobauda gali būti paskirta neatsižvelgiant į kitą atsakomybę.

42 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos galiojimas ir apskundimas

1. Prokurorui paskirta tarnybinė nuobauda galioja dvylika mėnesių.

2. Tarnybinė nuobauda generalinio prokuroro įsakymu gali būti panaikinta praėjus ne mažiau kaip aštuoniems nuobaudos galiojimo mėnesiams, jei per šį laiką prokuroras pavyzdinčiai ėjo pareigas ar pasižymėjo tarnyboje.

3. Tarnybinė nuobauda išnyksta pasibaigus jos galiojimo laikui ar ją panaikinus.

4. Pasibaigus tarnybinės nuobaudos – perkėlimo į žemesnės pareigas ar kvalifikacinio rango pažeminimo galiojimo laikui, prokuroras į aukštesnės pareigas skiriamas ar aukštesnis kvalifikacinis rangas suteikiamas bendra šio Įstatymo nustatyta tvarka.

5. Prokuroras įsakymą dėl tarnybinės nuobaudos paskyrimo per vieną mėnesį nuo supažindinimo su įsakymu dienos gali apskūsti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

43 straipsnis. Prokurorų nušalinimo nuo pareigų tvarka

1. Prokuroras gali būti nušalintas nuo pareigų, jei tarnyboje yra neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų ar atsisako pasitikrinti sveikatą arba yra pagrindas manyti, kad jis padarė veiką, kuri turi tarnybinio nusižengimo ar nusikalstamos veikos požymių.

2. Prokurorą nuo pareigų nušalina generalinis prokuroras (jo pavaduotojas) arba jų pavedimu teritorinės prokuratūros vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) įsakymu ne ilgiau kaip iki 45 dienų, o kai yra pagrindas manyti, kad prokuroras padarė nusikalstamą veiką, ir generalinis prokuroras pradėjo ikiteisminį tyrimą, – iki galutinio sprendimo baudžiamojoje byloje.

3. Iš prokuroro, nušalinto nuo pareigų, nedelsiant paimami tarnybinis ginklas, šaudmenys, prokuroro pažymėjimas, prokuroro ženklas ir proceso dokumentai.

4. Prokuroro nušalinimo nuo pareigų laikotarpiu darbo užmokestis jam nemokamas.

5. Kai nuo pareigų nušalintas prokuroras atleidžiamas iš tarnybos, atleidimo diena laikoma paskutinė jo tarnybos iki nušalinimo nuo pareigų diena.

6. Nepagrįstai nušalintas nuo pareigų prokuroras grąžinamas į eitas pareigas, už nepagrįsto nušalinimo laiką sumokamas jo negautas darbo užmokestis ir tas laikas įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS PROKURORO ATLEIDIMAS IŠ TARNYBOS

44 straipsnis. Atleidimo iš tarnybos pagrindai

1. Prokuroras atleidžiamas iš tarnybos, kai:

- 1) atsistatydina savo prašymu;
 - 2) jam paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos;
 - 3) įsiteisėja apkaltinamasis teismo nuosprendis;
 - 4) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
 - 5) nenutraukia dalyvavimo politinių partijų ar politinių organizacijų veikloje, kitaip pažeidžia šio Įstatymo 21 straipsnio 2 dalies reikalavimus;
 - 6) nesutinka būti perkeltas į žemesnes pareigas dėl tarnybinės nuobaudos paskyrimo;
 - 7) keičiant prokuratūros darbo organizavimą, panaikinamos jo pareigos ir jis nesutinka su kitomis pasiūlytomis pareigomis arba nėra pareigų, kurias būtų galima jam pasiūlyti;
 - 8) netinka tarnauti prokuroru (remiantis medicinos komisijos išvada);
 - 9) remiantis Atestacijos komisijos išvada netinka eiti prokuroro pareigas;
 - 10) jei paaiškėja bent viena aplinkybė, dėl kurios asmuo negalėjo būti priimtas į tarnybą prokuratūroje ir paskirtas į prokuroro pareigas;
 - 11) atsistatydina įgijęs teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją;
 - 12) yra 65 metų.
2. Prokuroras gali būti atleistas iš tarnybos, jei:
- 1) savo poelgiu sulaužo priesaiką;
 - 2) nesibaigus tarnybinės nuobaudos galiojimo laikui padaro tarnybinį nusižengimą;
 - 3) be svarbios priežasties du kartus per metus visą darbo dieną neatvyksta į tarnybą arba be svarbios priežasties neatvyksta į tarnybą 2 dienas iš eilės;
 - 4) be svarbios priežasties du kartus neatvyksta į Atestacijos komisijos posėdį;
 - 5) dėl laikino nedarbingumo nebūna tarnyboje daugiau kaip 120 kalendorinių dienų iš eilės arba daugiau kaip 140 kalendorinių dienų per paskutinius dvylika mėnesių, išskyrus atvejus, kuriais įstatymų nustatyta, kad pareigos paliekamos ilgesnį laiką dėl tam tikrų ligų arba dėl sveikatos sutrikdymo tarnyboje;
 - 6) pažeidžia Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą;
 - 7) negauna leidimo dirbti su įslaptinta informacija, kai toks reikalavimas numatytas Kompetencijos nuostatuose;
 - 8) yra sulaukęs amžiaus, reikalingo pareigūnų ir karių valstybinei pensijai gauti.
3. Prokurorą atleisti iš tarnybos kitu pagrindu, negu nurodyta šiame Įstatyme, draudžiama.

45 straipsnis. Reikalavimai atleidžiant iš tarnybos ir atleidimo tvarka

1. Prokuroras atleidžiamas iš tarnybos generalinio prokuroro įsakymu šio Įstatymo nustatyta tvarka.
2. Prokurorą atleisti iš tarnybos laikino nedarbingumo laikotarpiu ar atostogų metu, išskyrus šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–4, 11 punktuose ir 2 dalies 8 punkte nustatytus atvejus, draudžiama. Jeigu prokuroras atleidžiamas iš tarnybos pažeidžiant šią nuostatą, jo atleidimo diena laikoma kita po atostogų ar laikino nedarbingumo pasibaigimo tarnybos diena.
3. Nėščią prokurorę atleisti iš tarnybos, išskyrus šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–6, 9–12 punktuose ir 2 dalies 1, 3, 6, 8 punktuose nustatytus atvejus, draudžiama.
4. Prokurorą, kuris vienas augina vaiką iki trejų metų, atleisti iš tarnybos, išskyrus šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–6, 8–12 punktuose ir 2 dalies 1–6, 8 punktuose nustatytus atvejus, draudžiama.
5. Atleisti prokurorą iš tarnybos šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 7, 12 punktuose ir 2 dalies 8 punkte nustatytais atvejais galima tik apie tai įspėjus raštu prieš du mėnesius. Prokuroras, kuris vienas augina vaiką iki 14 metų, taip pat prokuroras, kuriam iki teisės gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją atsiradimo liko ne daugiau kaip penkeri metai arba kuris yra invalidas, apie atleidimą iš tarnybos turi būti įspėjamas prieš keturis mėnesius. Jei prokuroras atleidžiamas iš tarnybos nesibaigus įspėjimo laikui, jo atleidimo data nukeliama iki įspėjimo termino pabaigos.
6. Mirę, įstatymų nustatyta tvarka paskelbti mirusiais ar pripažinti nežinia kur esančiais prokurorai generalinio prokuroro įsakymu išbraukiami iš Prokurorų pareigybių sąrašo.
7. Prokurorą atleidžiant iš tarnybos arba išbraukiant iš Prokurorų pareigybių sąrašo, paimami jo tarnybinis ginklas, šaudmenys, asmens apsaugos priemonės, prokuroro pažymėjimas, prokuroro ženklas, proceso dokumentai ir jam patikėtas prokuratūros turtas.

46 straipsnis. Prokuroro atleidimas iš tarnybos atsistatydinimo atveju

1. Prokuroras turi teisę atsistatydinti prieš 14 kalendorinių dienų paduodamas generaliniam prokurorui prašymą atleisti iš tarnybos.

2. Jeigu generalinis prokuroras sutinka, prokuroras iš tarnybos gali būti atleistas nuo prašymo atleisti iš tarnybos padavimo dienos praėjus 3 kalendorinėms dienoms.

3. Prokuroras turi teisę atšaukti atsistatydinimą ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo prašymo atleisti iš tarnybos padavimo dienos.

4. Prokuroras, kuris atsistatydina dėl sveikatos sutrikdymo, trukdančio tinkamai atlikti prokuroro pareigas, iš tarnybos atleidžiamas nuo prašyme nurodytos dienos, bet ne vėliau kaip po 14 kalendorinių dienų nuo prašyme nurodytos dienos.

47 straipsnis. Išeitinė išmoka

1. Atleidžiant prokurorą iš tarnybos šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 7 ir 8 punktuose ir 2 dalies 5 punkte nustatytais atvejais, o generalinį prokurorą (jo pavaduotoją) – šio Įstatymo 22 straipsnio 5 dalies 3 punkte nustatytu atveju, jam sumokama dviejų mėnesių vidutinio jo darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta išeitinė išmoka atleidžiamam prokurorui, turinčiam daugiau kaip penkerių metų tarnybos prokuroru stažą, didinama pusantro karto, turinčiam daugiau kaip dešimties metų tarnybos prokuroru stažą – du kartus, turinčiam daugiau kaip penkiolika metų tarnybos prokuroru stažą – pustrėčio karto, turinčiam daugiau kaip dvidešimties metų tarnybos prokuroru stažą – tris kartus.

48 straipsnis. Gražinimas į tarnybą

1. Asmuo, supažindintas su generalinio prokuroro įsakymu dėl atleidimo iš tarnybos, gali šį įsakymą apskųsti teismui per vieną mėnesį nuo atleidimo dienos. Ginčai dėl prokurorų atleidimo iš tarnybos sprendžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Jei teismas prokuroro atleidimą iš tarnybos pripažino neteisėtu ir prokurorą gražino į eitas pareigas, prokurorui sumokamas jo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis už priverstinės pravaikštos laiką nuo neteisėto atleidimo iš tarnybos dienos iki teismo sprendimo įvykdymo dienos.

3. Jei teismas prokuroro atleidimą iš tarnybos pripažino neteisėtu ir nustatė, kad į eitas pareigas jis negali būti gražintas dėl prokuratūros darbo organizavimo pakeitimų arba dėl kitų svarbių priežasčių, prokurorui priteisiama šio Įstatymo 47 straipsnyje nustatyto dydžio išeitinė išmoka ir vidutinis mėnesinis darbo užmokestis už priverstinės pravaikštos laiką nuo neteisėto atleidimo iš tarnybos dienos iki teismo sprendimo įsigaliojimo dienos. Šiuo atveju laikoma, kad prokuroras iš tarnybos atleistas pagal šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1 punktą kaip atsistatydinęs savo prašymu nuo teismo sprendimo įsigaliojimo dienos.

4. Generalinis prokuroras, remdamasis šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais teismo sprendimais, privalo panaikinti neteisėtą įsakymą dėl prokuroro atleidimo iš tarnybos ir šio įsakymo pagrindus.

DEVINTASIS SKIRSNIS PROKURORŲ SOCIALINĖS GARANTIJOS

49 straipsnis. Prokurorų darbo užmokestis

Prokurorų darbo užmokestį nustato Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas.

50 straipsnis. Prokurorų atostogos

1. Prokurorams suteikiamos 28 kalendorinių dienų kasmetinės mokamos atostogos.

2. Prokurorams, turintiems daugiau kaip penkerių metų tarnybos prokuroru stažą, už kiekvienus paskesnius tarnybos prokuroru metus kasmetinės atostogos pailginamos 1 kalendorine diena, tačiau bendra kasmetinių mokamų atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 42 kalendorinės dienos.

3. Prokurorams kasmetinės atostogos suteikiamos šio Įstatymo ir Darbo kodekso nustatyta tvarka.

4. Prokurorams už nenormuotą darbo dieną ir generalinio prokuroro ar jo pavaduotojo įsakymu pavestų funkcijų, numatytų Baudžiamojo proceso kodekse ir kituose įstatymuose, atlikimą poilsio ar

švenčių dienomis kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų kasmetinių papildomų mokamų atostogų. Papildomos kasmetinės atostogos suteikiamos generalinio prokuroro nustatyta tvarka.

5. Generalinis prokuroras (jo pavaduotojas) tarnybinio būtinumo atvejais gali atšaukti prokurorą iš kasmetinių atostogų. Nepanaudotos atostogos prokurorui suteikiamos kitu laiku.

6. Prokurorams gali būti suteikiamos šios tikslinės atostogos:

- 1) nemokamos atostogos;
- 2) nėštumo ir gimdymo atostogos;
- 3) atostogos vaikui priežiūrėti, kol jam sueis treji metai;
- 4) mokymosi atostogos;
- 5) kvalifikacijos kėlimo atostogos;
- 6) atostogos dėl gyvenamosios vietos pakeitimo.

7. Prokuroro prašymu dėl šeiminių ar kitų svarbių priežasčių per vienerius metus gali būti suteikiamos ne ilgesnes kaip vieno mėnesio nemokamos atostogos. Nemomamų atostogų laikas įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą.

8. Nėštumo ir gimdymo atostogos, atostogos vaikui priežiūrėti, kol jam sueis treji metai, mokymosi atostogos suteikiamos Darbo kodekso nustatyta tvarka.

9. Prokurorui, kuris po pirmo teigiamo jo tarnybos įvertinimo yra ištarnavęs dvejus metus, vieną kartą per penkerius metus generalinis prokuroras gali suteikti ne ilgesnes kaip vienerių metų kvalifikacijos kėlimo atostogas. Kvalifikacijos kėlimo atostogų metu prokurorui paliekamos eitos pareigos, tačiau darbo užmokestis jam nemokamas, o šių atostogų laikas įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą.

10. Prokurorui, keičiančiam gyvenamąją vietą dėl perkėlimo į kitas pareigas kitoje vietovėje, skiriama iki 5 kalendorinių dienų persikėlimo atostogų ir už šį laikotarpį mokamas darbo užmokestis. Jei prokuroras perkeltas į kitas pareigas dėl tarnybinio būtinumo, jo ir jo šeimos turėtos persikėlimo išlaidos kompensuojamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

51 straipsnis. Prokurorų teisė į pensijas

Prokurorai turi teisę Vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros, Kalėjų departamento, jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo ir Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją bei valstybinę socialinio draudimo pensiją.

52 straipsnis. Kitos prokurorų socialinės garantijos

1. Prokuroro, kuris buvo tyčia nužudytas dėl tarnybos, šeimai – vaikams (įvaikiams) iki 18 metų ar gimusiems po jo mirties vaikams, sutuoktiniui, tėvui ar motinai, nedarbingiems išlaikytiniams – lygiomis dalimis per vienerius metus valstybė sumoka 120 mėnesių darbo užmokesčio (toliau – MDU) dydžio išmoką.

2. Prokuroras, žuvęs dėl tarnybos, laidojamas valstybės lėšomis.

3. Prokurorui, kuriam buvo tyčia sutrikdyta sveikata dėl tarnybos, valstybė sumoka kompensaciją pagal Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos nustatytą invalidumo grupę ar sveikatos sutrikdymo sunkumą:

- 1) dėl sveikatos sutrikdymo tapusiam I grupės invalidu – 60 MDU dydžio;
- 2) dėl sveikatos sutrikdymo tapusiam II grupės invalidu – 48 MDU dydžio;
- 3) dėl sveikatos sutrikdymo tapusiam III grupės invalidu – 36 MDU dydžio;
- 4) dėl sunkaus sveikatos sutrikdymo – 24 MDU dydžio;
- 5) dėl nesunkaus sveikatos sutrikdymo – iki 12 MDU dydžio.

4. Gavusiam kompensaciją dėl sveikatos sutrikdymo prokurorui, kuris vėliau dėl to sveikatos sutrikdymo tapo invalidu, sumokamas pagal invalidumo grupę priklausančios kompensacijos ir gautos kompensacijos skirtumas.

5. Prokuroro gydymo išlaidas dėl tarnyboje sutrikdytos sveikatos, taip pat išlaidas psichologo konsultacijoms po ginklo panaudojimo atlygina valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka.

6. Prokurorai įstatymų nustatyta tvarka draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu ir privalomuoju sveikatos draudimu.

7. Prokurorui, tarnybos atlikimo vietoje neturinčiam būsto, generalinio prokuroro nustatyta tvarka gali būti suteiktos tarnybinės gyvenamosios patalpos.

8. Prokuroro komandiruotės išlaidos atlyginamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

9. Prokurorui, kurio materialinė būklė sunki dėl jo paties ligos, jo šeimos nario ligos ar mirties, stichinės nelaimės, turto netekimo, taip pat kitais ypatingais atvejais, gali būti skiriama iki penkių minimalių mėnesinių algų dydžio pašalpa. Pašalpa mokama iš prokuratūrai darbo užmokesčiui skirtų lėšų.

53 straipsnis. Prokurorų sveikatos patikrinimas

1. Prokurorai turi kas penkeri metai generalinio prokuroro, sveikatos apsaugos ministro ir vidaus reikalų ministro kartu nustatyta tvarka nemokamai pasitikrinti sveikatą medicinos komisijoje.

2. Generalinis prokuroras, remdamasis tarnybinio patikrinimo, Atestacijos komisijos ar Etikos komisijos išvadomis, gali nurodyti prokurorui pasitikrinti sveikatą ir pateikti medicinos komisijos išvadą dėl tinkamumo eiti prokuroro pareigas.

54 straipsnis. Prokuroro asmens ir jo nuosavybės apsauga

1. Prokuroro asmens ir jo šeimos narių ar turto apsauga, kai dėl einamų pareigų kyla reali grėsmė jų gyvybei, sveikatai ar turtui, užtikrinama Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

2. Dėl tarnybos prokuroro patirtą turtinę žalą, kai jo ir jo šeimos turtas pagrobiamas, sugadinamas ar sunaikinamas, atlygina valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS PROKURORŲ ASMENS APSAUGOS PRIEMONĖS

55 straipsnis. Specialiosios prokurorų asmens apsaugos priemonės

1. Tarnybiniai šaunamieji ginklai, šaudmenys ir specialiosios asmens apsaugos priemonės prokuratūroje tvarkomi, saugomi ir išduodami generalinio prokuroro įsakymu nustatyta tvarka.

2. Prokuroras turi teisę saugoti ir nešioti tarnybinį šaunamąjį ginklą, šaudmenis ir specialiąsias asmens apsaugos priemones pagal generalinio prokuroro išduotą leidimą. Prokurorui stažuotės metu tarnybinis šaunamasis ginklas ir šaudmenys neišduodami.

3. Prokuroras, panaudodamas šaunamąjį ginklą, šaudmenis ir specialiąsias asmens apsaugos priemones, turi siekti išvengti sunkių padarinių žmogaus gyvybei ir sveikatai ar asmenų turtui. Panaudojęs šaunamąjį ginklą, šaudmenis ir specialiąsias asmens apsaugos priemones, prokuroras turi:

- 1) imtis priemonių, kad nukentėjusiam asmeniui būtų suteikta neatidėliotina medicinos pagalba;
- 2) organizuoti įvykio vietos ir veikos tyrimui svarbių daiktų apsaugą;
- 3) apie tai pranešti teritorinei policijos įstaigai ir teritorinės prokuratūros vadovui.

4. Prokurorui draudžiama šaunamąjį ginklą, šaudmenis ir specialiąsias asmens apsaugos priemones:

- 1) nešioti neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų;
- 2) palikti saugoti nepritaikytose vietose;
- 3) perduoti kitiems asmenims ar sudaryti sąlygas kitiems asmenims jais pasinaudoti;
- 4) perdirbti.

5. Neteisėtai panaudojęs šaunamąjį ginklą, šaudmenis ar specialiąsias asmens apsaugos priemones arba jas praradęs, prokuroras atsako įstatymų nustatyta tvarka.

56 straipsnis. Šaunamojo ginklo naudojimo tvarka

1. Prokuroras gali panaudoti šaunamąjį ginklą tik tais atvejais, kai visi kiti galimi akivaizdūs būdai ir priemonės jau panaudoti arba dėl užpuolimo pobūdžio jų panaudoti nėra galimybės:

1) gindamasis arba gindamas kitą asmenį nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo gyvybei ar sveikatai užpuolimo;

2) sulaikydamas asmenį, įtariamą padariusį nusikalstamą veiką ir aktyviais veiksmais vengiantį sulaikymo;

3) sulaikydamas suimtą (sulaikytą) asmenį, bandantį bėgti ar pabėgusį konvojavimo metu;

4) gindamas žmogų nuo puoliančio gyvūno.

2. Prokuroras turi teisę šaunamąjį ginklą išimti iš dėklo, parengti naudoti, taip pat iššauti į orą, jeigu pagrįstai mano, kad ginklą gali tekti panaudoti prieš žmogų ar gyvūną arba būtina duoti pavojaus signalą.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57 straipsnis. Prokuratūros finansavimas

1. Prokuratūros veikla finansuojama iš valstybės biudžeto. Prokuratūra turi išlaidų sąmatą, o prokuratūrai skirtų asignavimų valdytojas yra generalinis prokuroras. Generalinė prokuratūra gali sudaryti atskiras teritorinių prokuratūrų išlaidų sąmatas.

2. Svarstant Seime, Vyriausybėje ir kitose valstybės institucijose valstybės biudžetą ar prokuratūrai skiriamus asignavimus, prokuratūrai atstovauja generalinis prokuroras (jo pavaduotojas).

3. Valstybė finansinėmis, organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis užtikrina tinkamas prokurorų tarnybos sąlygas, prokuroro nepriklausomumo garantijas bei įstatymų nustatytas socialines garantijas.

58 straipsnis. Prokuratūros materialinis aprūpinimas

1. Prokuratūra valstybės turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise.

2. Prokuratūra turi teisę nuomotis patalpas ir naudoti Vyriausybės nustatyta tvarka jai perduotas tarnybines gyvenamąsias patalpas.

59 straipsnis. Kvalifikacijos kėlimo įstaigos ir spaudos leidiniai

Prokuratūra turi teisę įstatymų nustatyta tvarka steigti prokurorų kvalifikacijos kėlimo įstaigas ir leisti specialius leidinius.

60 straipsnis. Prokurorų atributai

1. Prokurorų atributai yra prokuroro mantija su simboliu – Lietuvos valstybės herbu, prokuroro pažymėjimas, prokuroro ženklas, garbės ar kiti pasižymėjimo ženklai. Jų išdavimo ir naudojimo tvarką nustato generalinis prokuroras.

2. Prokuroro asmens tapatybę patvirtina ir teisę veikti pagal įstatymus suteikia prokuroro pažymėjimas ir prokuroro ženklas.

3. Prokuroras teismo posėdyje dėvi prokuroro mantiją su simboliu – Lietuvos valstybės herbu.

4. Prokurorų mantijos su simboliu – Lietuvos valstybės herbu, prokuroro ženklo, garbės ar kitų pasižymėjimo ženklų etalonus tvirtina Respublikos Prezidentas.

5. Valstybės vėliavų kėlimo ir naudojimo prokuratūroje tvarką pagal galiojančius teisės aktus nustato generalinis prokuroras.

61 straipsnis. Prokuratūros diena

Prokurorų profesinė šventė yra kovo 30 diena – Prokuratūros diena.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-620](#), 1994 11 03, Žin., 1994, Nr. 86-1620

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2005-12-09)
autrap@lrs.lt